

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Біологія. Фізична реабілітація

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Ступінь вищої освіти: магістр

Галузі знань 09 Біологія

Спеціальність 091 Біологія

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова Вченої ради

_____ / _____

(протокол № ____ від « ____ » 2021р.)

Ректор _____ / _____

(наказ № ____ від « ____ » 2021р.)

Мелітополь, 2021

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
Освітньо-професійної програми
Біологія. Фізична реабілітація
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 091 Біологія
галузі знань 09 Біологія
Освітня кваліфікація: Магістр біології

Гарант освітньої програми
(Наказ № _____ від _____ 202_ р.)

Станішевська Т.І.

Завідувачі випускових кафедр:
анатомії і фізіології людини та тварин

Станішевська Т.І.

ботаніки і садово-паркового господарства

Подорожний С.М.

екології, загальної біології та раціонального
природокористування

Воровка В.П.

Голова Вченої ради хіміко-біологічного
факультету

Хромишева О.О.

Начальник навчального відділу

Сопіна Я.В.

Голова науково-методичної ради університету

Мілько Н.Є.

Голова комісії Вченої ради МДПУ ім. Б. Хмельницького
з експертизи якості освітніх програм спеціальностей

Сегеда Н.А.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою освітньо-професійної програми «Біологія. Фізична реабілітація» спеціальності 091 Біологія у складі:

Керівник групи: Станішевська Тетяна Іванівна, д.б.н., професор кафедри анатомії і фізіології людини та тварин.

Члени групи: Йоркіна Н.В., к.б.н., доцент кафедри екології, загальної біології та раціонального природокористування

Горна О.І., к.б.н., доцент кафедри анатомії і фізіології людини та тварин

Сидоряк Н. Г., к.б.н., доцент кафедри анатомії і фізіології людини та тварин

Кошелев О.І., д.б.н., професор кафедри екології, загальної біології та раціонального природокористування

Копилова Т.В., старший викладач кафедри екології, загальної біології та раціонального природокористування

Члени робочої групи зі складу стейкхолдерів:

1. Мануйленко А.Р., лікар-гігієніст, епідеміолог, завідувач ВП «Таврійський МВДУ» ЗОЛЦ МОЗ України, м. Мелітополь.

2. Семак О.М., реабілітолог центр комплексної реабілітації для людей з інвалідністю Мелітопольської міської ради Запорізької області.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Представник академічної спільноти: Данильченко С.І., к.мед.н., доцент кафедри олімпійського та професійного спорту Чорноморського університету імені Петра Могили.

Представник роботодавців: Чорна Т.Г., директор центру комплексної реабілітації для людей з інвалідністю Мелітопольської міської ради Запорізької області.

Гарант Освітньої програми: Станішевська Тетяна Іванівна, д.б.н., професор кафедри анатомії і фізіології людини та тварин.

Актуалізовано:

ОП введення в дію (рік)	<i>Затверджена Вченою радою протокол №21 від 07.07.2017 р., наказ № 101/01-06 від 07.07.2017 р.</i>			
Дата виходу стандарту та посилання на стандарт	21 жовтня 2019 рік			
Перегляд ОП Дата та номер протоколу засідання Вченої ради університету				
Підпис гаранта				
ПІБ гаранта ОП	Станішевська Тетяна Іванівна			

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 091 «Біологія»

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти - Магістр Спеціальність 091 Біологія Освітня програма Біологія. Фізична реабілітація
Офіційна назва професійної програми	Біологія. Фізична реабілітація
Тип диплома та обсяг програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1,4 роки
Наявність акредитації	Ліцензовано ліцензійною комісією Міністерства освіти і науки України у 2016 р. (НД-ІІ № 0881077)
Цикл/рівень	QF – level 6 / EQF – First cycle / НРК – рівень 6.
Передумова	Наявність ступеня бакалавра, спеціаліста
Мова(и) викладання	Українська, англійська
Термін дії освітньої програми	2016-2026 р.р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.mdpu.org.ua/
2 - Мета освітньої програми	
Підготовка фахівців, здатних вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері біології або у процесі навчання, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов і передбачають застосування законів, теорій та методів природничих наук.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	<i>Об'єкт вивчення:</i> структура, функції і процеси життєдіяльності біологічних систем різного рівня організації, закономірності протікання онто- та філогенезу і сукцесійної динаміки; біорізноманіття та еволюція живих систем, їх взаємодії з навколишнім середовищем, реакції за різних умов існування; значення живих істот у біосфері, народному господарстві, охороні здоров'я.
Орієнтація освітньої програми	<i>Теоретичний зміст предметної області:</i> будова, функції та процеси життєдіяльності, систематика, методи дослідження неклітинних форм життя, прокариот і еукаріот. Структурні та функціональні характеристики біологічних систем на різних рівнях організації. Механізми збереження, реалізації та передачі генетичної інформації в організмів. Форми взаємовідносин між мікро- та макроорганізмами. Еволюційні ідеї органічного світу. Будова та функції імунної системи, механізми імунних реакцій, їх регуляція і контроль. Поняття, концепції, принципи, закони сучасної біологічної науки та їх використання для оцінки стану біологічних систем різного рівня

	<p>організації, представлення та використання результатів біологічних досліджень.</p> <p>Методи, методики та технології: методи лабораторних та польових біологічних досліджень, моніторингу, біоінформатики, математичної та статистичної обробки експериментальних даних та інтерпретації результатів біологічних досліджень, інформаційні та комунікаційні технології, методи емпіричного дослідження та моделювання процесів і явищ життєдіяльності біологічних систем різного рівня організації.</p> <p>Інструменти та обладнання: живі об'єкти, біологічні моделі, сучасні прилади та устаткування для лабораторних і польових біологічних досліджень, бази даних, спеціалізоване програмне забезпечення та комп'ютерні засоби.</p>
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Другий освітній ступінь магістра в галузі біологія з акцентом на фізичну реабілітацію, валеологічні аспекти збереження та зміцнення здоров'я.
Особливості програми	Особливості програми є: практико-орієнтовний підхід; використання інноваційних підходів до викладання; орієнтованість на особистісне зростання; особистісно-орієнтований підхід до здобувачів, дотримання високих стандартів академічної доброчесності; можливість наукового зростання та проведення прикладних досліджень на базі лабораторії фізіологічних досліджень, центру здоров'я МДПУ імені Богдана Хмельницького, виробничої практики за фахом, в межах наукових програм і проектів.
4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність випускників до працевлаштування	<p>Магістр за освітньо-професійною програмою «Біологія. Фізична реабілітація» за спеціальністю 091 Біологія може переважно працювати в таких галузях, як охорона здоров'я, фізична культура; освіта; наука і наукове обслуговування.</p> <p>Магістр здатний викладати біологію в середній школі і біологічні дисципліни у вищих навчальних закладах, працювати на посаді молодшого наукового співробітника лабораторії науково-дослідного закладу, в наукових і методичних установах на посадах, передбачених для заміщення спеціалістами з повною вищою освітою типовими номенклатурами посад, практичним психологом у закладах освіти.</p> <p>Випускники можуть працювати (згідно Національного класифікатору України: «Класифікатор професій» ДК 003: 2010ДК 003:2010 [Режим доступу: http://www.dk003.com]) на посадах: біолог 20275; педагог-валеолог - 2359.2.</p>

Подальше навчання	Доступ до подальшого навчання: зарахування на конкурсних засадах на навчання в аспірантрі за на програми спеціальностей біологічного спрямування.
Академічні права випускників	Мають можливість продовжувати навчання за іншою програмою (що узгоджується з отриманим дипломом магістра) або суміжною. Мають право продовжити навчання на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти та набувати часткових кваліфікацій за іншими спеціальностями в системі післядипломної освіти.
5 - Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Студентсько-центроване навчання, самонавчання з використанням дистанційних освітніх технологій, проблемно-орієнтоване навчання, навчання через виробничу практику тощо.</p> <p>Підхід до викладання та навчання передбачає підтримку, консультування та тісну співпрацю здобувачів вищої освіти з викладачами, провідними науковцями галузі, стейкхолдерами та роботодавцями; сприяння участі здобувачів у студентських наукових олімпіадах, конкурсах, науково-практичних конференціях. Реалізуються через кредитотрансферну систему організації навчання, навчання на основі досліджень, посилення практичної орієнтованості та творчої спрямованості, самонавчання.</p> <p>Викладання проводиться у формі: лекційних та практичних занять, семінарів, самостійної роботи на основі підручників, конспектів лекцій, консультацій із викладачами, виробничої практики, підготовки курсових і кваліфікаційних робіт.</p>
Оцінювання	<p>Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється за бально-рейтинговою системою.</p> <p>Види контролю: поточний, періодичний, підсумковий.</p> <p>Підсумковий контроль – екзамен та алікт з урахуванням накопичених балів поточного контролю.</p> <p>Форми контролю: усне та письмове опитування, тестові завдання, модульні контрольні роботи, індивідуальні завдання, заліки, екзамени, захист звіту з практики, захист курсових робіт, державна атестація.</p> <p>Система підсумкового оцінювання базується на умовах академічної доброчесності та прозорості.</p> <p>Атестація проводиться у формі публічного захисту (демонстрації кваліфікаційної роботи) та атестаційного екзамену.</p> <p>Передбачає можливість апеляції.</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі біології при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та

<p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	<p>характеризується невизначеністю умов і вимог.</p> <p>ЗК01. Здатність працювати у міжнародному контексті.</p> <p>ЗК02. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК03. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК04. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК05. Здатність розробляти та керувати проектами.</p> <p>ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК07. Здатність демонструвати знання та розуміння філософської методології наукового пізнання, психолого-педагогічних аспектів професійно-наукової діяльності, власний науковий світогляд, морально-культурні цінності, діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК08. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовою на професійному рівні.</p> <p>ЗК09. Здатність розв'язувати задачі та практичні проблеми у сфері виробничої та техногенної безпеки під час практичної діяльності або у процесі навчання.</p> <p>ЗК10. Здатність застосовувати законодавство про авторське право для потреб практичної діяльності.</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні компетентності) (СК)</p>	<p>СК01. Здатність користуватися новітніми досягненнями біології, необхідними для професійної, дослідницької та/або інноваційної діяльності.</p> <p>СК02. Здатність формулювати задачі моделювання, створювати моделі об'єктів і процесів на прикладі різних рівнів організації живого із використанням математичних методів й інформаційних технологій.</p> <p>СК03. Здатність користуватися сучасними інформаційними технологіями та аналізувати інформацію в галузі біології і на межі предметних галузей.</p> <p>СК04. Здатність аналізувати і узагальнювати результати досліджень різних рівнів організації живого, біологічних явищ і процесів.</p> <p>СК05. Здатність планувати і виконувати експериментальні роботи з використанням сучасних методів та обладнання.</p> <p>СК06. Здатність прогнозувати напрямки розвитку сучасної біології на основі загального аналізу розвитку науки і технологій.</p> <p>СК07. Здатність діагностувати стан біологічних систем за результатами дослідження організмів різних рівнів організації.</p> <p>СК08. Здатність презентувати та обговорювати результати наукових і прикладних досліджень, готувати наукові публікації, брати участь у наукових конференціях та інших заходах.</p>

	<p>СК09. Здатність застосовувати законодавство про авторське право для потреб практичної діяльності.</p> <p>СК10. Здатність розуміння необхідності роботи з дотриманням вимог нормативних документів з охорони праці у професійній галузі, діяти в нестандартній ситуації.</p> <p>СК11. Здатність аналізувати стан біологічних систем за результатами дослідження організмів різних рівнів організації; описувати та характеризувати сутність і значення біологічних процесів індивідуального розвитку організму, регуляції функцій.</p> <p>СК12. Здатність демонструвати історичний розвиток біологічні системи і процеси, їхнє походження та сучасний стан, володіти комплексними знаннями про сучасні еволюцій теорії та концепції, їхні переваги та недоліки, розуміти перспективи розвитку біологічних систем.</p> <p>СК13. Здатність застосовувати методи оцінки характеру та ступеня впливу екологічних факторів на біологічні системи за специфічними реакціями відповіді організму людини.</p> <p>СК14. Здатність виявляти, формулювати та вирішувати етичні проблеми у науково-дослідницькій, природокористувальній, сільськогосподарській та інших формах діяльності, у яких використовуються живі істоти.</p> <p>СК15. Здатність виявляти та проводити аналіз впливу діяльності людини на стан навколишнього середовища, розробляти шляхи запобігання впливу негативних екологічних факторів на здоров'я людини.</p> <p>СК16. Здатність до організації оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних груп населення.</p> <p>СК17. Здатність зміцнювати здоров'я людини шляхом використання рухової активності, раціонального харчування, нетрадиційних способів оздоровлення, масажу та інших чинників.</p> <p>СК18. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері фізичної реабілітації, спортивної медицини та надавати реабілітаційну допомогу людям з вадами розвитку.</p>
7 - Програмні результати навчання	
<p>ПР1. Володіти державною та іноземною мовами на рівні, достатньому для спілкування з питань та презентації результатів власних професійних досліджень.</p> <p>ПР2. Володіти навичками філософського аналізу різних типів світобачення, використання різних філософських методів для аналізу тенденцій розвитку сучасного суспільства, філософського аналізу.</p> <p>ПР3. Використовувати бібліотеки, інформаційні бази даних, інтернет ресурси для пошуку необхідної інформації.</p> <p>ПР4. Здійснювати злагоджену роботу на результат у колективі з урахуванням суспільних, державних і виробничих інтересів.</p>	

- ПР5. Розв'язувати складні задачі в галузі біології, генерувати та оцінювати ідеї.
- ПР6. Аналізувати та оцінювати вплив досягнень біології на розвиток суспільства.
- ПР7. Аналізувати біологічні явища та процеси на молекулярному, клітинному, організменному, популяційно-видовому та біосферному рівнях з точки зору фундаментальних загальнонаукових знань, а також за використання спеціальних сучасних методів досліджень.
- ПР8. Описувати й аналізувати принципи структурно-функціональної організації, механізмів регуляції та адаптації організмів до впливу різних чинників.
- ПР9. Застосовувати під час проведення досліджень знання особливостей розвитку сучасної біологічної науки, основні методологічні принципи наукового дослідження, методологічний і методичний інструментарій проведення наукових досліджень за спеціалізацією.
- ПР10. Планувати наукові дослідження, обирати ефективні методи дослідження та їх матеріальне забезпечення.
- ПР11. Представляти результати наукової роботи письмово (у вигляді звіту, наукових публікацій тощо) та усно (у формі доповідей та захисту звіту) з використанням сучасних технологій, аргументувати свою позицію в науковій дискусії.
- ПР12. Проводити статистичну обробку, аналіз та узагальнення отриманих експериментальних даних із використанням програмних засобів та сучасних інформаційних технологій.
- ПР13. Використовувати інноваційні підходи для розв'язання складних задач біології за невизначених умов і вимог.
- ПР14. Дотримуватися основних правил біологічної етики, біобезпеки, біозахисту, оцінювати ризики застосування новітніх біологічних, біотехнологічних і медико-біологічних методів та технологій, визначати потенційно небезпечні організми чи виробничі процеси, що можуть створювати загрозу виникнення надзвичайних ситуацій.
- ПР15. Дотримуватись норм академічної доброчесності під час навчання та провадження наукової діяльності, знати основні правові норми щодо захисту інтелектуальної власності.
- ПР16. Уміти самостійно планувати і виконувати інноваційне завдання та формулювати висновки за його результатами.
- ПР17. Критично осмислювати теорії, принципи, методи з різних галузей біології для вирішення практичних задач і проблем
- ПР18. Уміння створити безпечні умови праці з використанням знань і розуміння положень біоетики і принципу подвійного використання результатів.
- ПР19. Уміння організувати та провести оздоровчо-рекреаційні заходи щодо рухової активності різних груп населення та демонструвати знання основних принципів збереження й зміцнення здоров'я, формування ціннісних орієнтацій щодо здорового способу життя.
- ПР20. Визначати функціональний стан організму людини та обґрунтовувати вибір засобів профілактики перенапруження систем організму осіб, які займаються фізичною культурою і спортом.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Відповідає вимогам постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187: Рішення акредитаційної комісії України, протокол № 123 від 20 грудня 2016 р. (наказ МОН України від 26.12.2016 № 1613).
Матеріально-технічне	Програма забезпечена необхідним обладнанням,

забезпечення	аудиторним фондом згідно постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187: Рішення акредитаційної комісії України, протокол № 123 від 20 грудня 2016 р. (наказ МОН України від 26.12.2016 № 1613).
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Комп'ютерні класи, навчально-методичні комплекси, підручники та дидактичні матеріали згідно постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187: Рішення акредитаційної комісії України, протокол № 123 від 20 грудня 2016 р. (наказ МОН України від 26.12.2016 № 1613).
9 – Академічна мобільність	
Національно-кредитна мобільність	Здобувачі вищої освіти мають можливість в рамках національної кредитної мобільності проходити у ЗВО – партнерах окремі курси, навчатися протягом семестру з подальшим визнанням отриманих результатів та зарахуванням кредитів. Принципи академічної мобільності визначаються законодавством України. Можливість навчатися за кількома спеціальностями або у кількох ЗВО одночасно визначається законодавством України.
Міжнародна кредитна мобільність	Принципи міжнародної кредитної мобільності визначаються законодавством України, інших країн та міждержавними угодами. Кожен здобувач вищої освіти має можливість пройти процедуру визнання кредитів / періодів навчання.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	

2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК-01	Філософія науки	3	екзамен
ОК-02	Іноземна мова для академічного спілкування	3	екзамен
ОК-03	Управління проектами	3	залік
	Модуль 1. Управління проектами	1,5	
	Модуль 2. Інформаційні та комунікаційні системи та технології	1,5	
ОК-04	Інноваційні технології та засоби реабілітації	3	екзамен
ОК-05	Охорона праці в галузі	3	екзамен
ОК-06	Механізми онтогенезу	3,5	екзамен
ОК-07	Спортивна фізіологія та медицина	4,5	екзамен
ОК-08	Історичний розвиток біологічних систем	3	залік
ОК-09	Популяційна біологія	3	залік
ОК-10	Адаптогенез у біологічних системах	3	екзамен
ОК-11	Екологічна фізіологія людини	4	екзамен
ОК-12	Основи соціальної реабілітації	3	екзамен
ОК-13	Прикладні аспекти біохімії	4	залік
ОК-14	Методологія і організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності	3	екзамен
ОК-15	Реабілітація дітей з вадами розвитку	3,5	екзамен
ОК-16	Виробнича практика з фаху	9	диф. залік
	Атестація (підготовка та захист кваліфікаційної роботи)	6	
	Атестація (складання кваліфікаційного екзамену з біології)	1,5	
Загальний обсяг обов'язкових компонент: 66			
Вибіркові компоненти ОП*			
2. Навчальні дисципліни вільного вибору студента			
2.1. Цикл професійної підготовки (ВПП)			

ВК-01	Філогенія рослин і тварин	3	залік
ВК-02	Польова геоботаніка	3	залік
ВК-03	Методи альгологічних досліджень	3	залік
ВК-04	Мікологія і фітоімунологія	5	залік
ВК-05	Основи паразитоцинології	5	залік
ВК-06	Фітотерапія	5	залік
ВК-07	Нетрадиційні методи масажу	3	залік
ВК-08	Гідрокінезотерапія	3	залік
ВК-09	Реабілітація в спорті	3	залік
ВК-10	Генетика людини	4	екзамен
ВК-11	Управління якістю довкілля	4	екзамен
ВК-12	Біологія людини	4	екзамен
ВК-13	Актуальні проблеми нейрореабілітації	4	залік
ВК-14	Геронтологія	4	залік
ВК-15	Адаптивна фізкультура	4	залік
ВК-16	Соціальна екологія	4	залік
Загальний обсяг вибірових компонент: 23			
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ: 90			

2.2. Структурно-логічна схема ОП

I курс		II курс
I семестр	II семестр	III семестр
ОК Філософія науки (3)	ОК Іноземна мова для академічного спілкування (3)	ОК Популяційна біологія (3)
ОК Управління проектами (3)	ОК Механізми онтогенезу (4)	ОК Адаптогенез у біологічних системах (4)
ОК Інноваційні технології та засоби реабілітації (6)	ОК Спортивна фізіологія та медицина (4)	ОК Екологічна фізіологія людини (3)
ОК Охорона праці в галузі (3)	ОК Біоетика і біобезпека (3)	ОК Основи соціальної реабілітації (3)

ОК Історичний розвиток біологічних систем (3)	ОК Виробнича практика (з фаху) (6)	ОК Реабілітація дітей з вадами розвитку (3)
	ВК Філогенія рослин і тварин (3)	ВК Мікологія і фітоімунологія (5)
	ВК Польова геоботаніка (3)	ВК Основи паразитології (5)
ОК Прикладні аспекти біохімії (3)	ВК Методи альгологічних досліджень (3)	
	ОК Методологія і організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності (3)	ВК Актуальні проблеми нейрореабілітації (4)
ВК Нетрадиційні методи масажу (3)		
ВК Гідрокінезотерапія (3)		
ВК Геронтологія (4)		ВК Реабілітація в спорті (3)
		ВК Генетика людини (4)
		ВК Управління якістю довкілля (4)
ВК Адаптивна фізкультура (4)		ВК Біологія людини (4)
		ВК Соціальна екологія (4)
		Заповідна справа (4)
24	41	64

3. **Форми атестації здобувачів другого (магістерського) ступеня вищої освіти**

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі атестаційного екзамену та публічного захисту кваліфікаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	<p>Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складної спеціалізованої теоретичної або практичної задачі біології із застосуванням фундаментальних положень і методів природничих наук, яка характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації;</p> <p>Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти.</p> <p>Оприлюднення кваліфікаційних робіт, що містять інформацію з обмеженим доступом, здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства.</p>
Вимоги до кваліфікаційного іспиту	Кваліфікаційний екзамен має передбачати оцінювання результатів навчання, визначених цим стандартом та освітньою програмою.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8	OK9	OK10	OK11	OK12	OK13	OK14	OK15	OK16	OK17	OK18
ІК	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК3	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК4	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК6	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК7	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК8	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК9				+	+		+		+	+	+	+					+	
ЗК10			+		+								+		+		+	
СК 01			+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+
СК 02			+	+		+							+		+	+		+
СК 03	+		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+
СК 04	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК 05	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+
СК 06	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК 07				+		+		+	+	+	+		+	+	+	+	+	+
СК 08	+	+	+	+									+		+		+	+
СК 09			+	+	+		+				+	+	+	+	+		+	+
СК 10			+	+	+			+			+	+	+		+	+	+	+
СК 11	+			+		+		+	+	+	+			+	+		+	+
СК 12	+					+		+	+		+			+				
СК 13									+									
СК 14					+							+		+	+	+	+	+
СК 15			+						+		+						+	
СК 16					+		+									+	+	+
СК 17				+			+								+	+	+	
СК 18				+			+					+				+	+	+

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПР) відповідними компонентами освітньої програми

	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8	OK9	OK10	OK11	OK12	OK13	OK14	OK15	OK16	OK17	OK18
ПР01		+	+	+											+		+	+
ПР02	+		+					+		+	+		+				+	+
ПР03	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПР04			+	+	+		+					+	+		+		+	+
ПР05	+		+				+					+	+		+		+	+
ПР06				+			+		+	+			+		+	+		
ПР07						+		+	+	+	+			+	+			
ПР08						+	+	+	+	+	+			+	+	+		
ПР09													+	+	+			+
ПР10			+												+			+
ПР11	+		+												+			+
ПР12													+	+	+			+
ПР13				+			+				+							
ПР14				+	+						+		+		+			+
ПР15			+		+										+			+
ПР16			+												+		+	+
ПР17						+	+	+	+	+	+				+		+	+
ПР18					+								+		+		+	+
ПР19																+	+	+
ПР20							+			+	+							

6. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Принципи та процедури забезпечення якості освіти	Визначаються положенням про систему внутрішню забезпечення якості вищої освіти
Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм	Здійснюється щорічно відповідно до Положення про освітню програму підготовки здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького
Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти	Впроваджено механізм оцінювання досягнень здобувачів - претендентів на отримання стипендій; оцінювання науково-педагогічних працівників на основі рейтингів науково-дослідної, методичної та організаційної роботи і рейтингування викладачів за результатами анкетування здобувачів. Регулюється: правилами призначення академічних і соціальних стипендій здобувачам вищої освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, Положенням про рейтингове оцінювання результатів і професійної діяльності та професійної активності науково-педагогічних працівників Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького. Результати оцінки та рейтингування оприлюднюються на веб-сайбі Університету.
Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників	Відбувається на регулярній основі. Ведеться робота над посиленням практичної складової кваліфікацій НПП в системі післядипломної та неформальної освіти, зокрема, шляхом проходження стажувань на підприємствах, установах, організаціях в межах України та закордоном, участі міжнародних проектах, грантових програмах, навчання за сертифікаційними програмами.
Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу	Забезпечено необхідними ресурсами матеріальна база, навчально-методичне та інформаційно-технічне забезпечення,

	освітня платформа Moodle). Реалізуються заходи щодо удосконалення організації самостійної роботи здобувачів, через постійний моніторинг, оновлення змісту дисциплін, освітньої платформи Moodle.
Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом	Використовуються інформаційні системи ЕДЄБО, АСУ.
Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації	Інформація про освітньо-професійну програму, ступені вищої освіти та професійні кваліфікації оприлюднюється на веб – сайті університету https://mdu.org.ua/
Запобігання та виявлення академічного плагіату	В ЗВО наявне Положення про запобігання академічного плагіату в освітньої діяльності МДПУ імені Богдана Хмельницького. Положення спрямоване на формування академічної доброчесності та поваги до права інтелектуальної власності на впровадження практики належного цитування і методів запобігання поширення плагіату, визначає процедури розгляду, фіксування фактів та відповідальності за плагіату. Для здобувачі вищої освіти затверджено Положення про дипломні роботи на здобуття освітніх ступенів бакалавра та магістра у МДПУ Богдана Хмельницького . В університеті створено Постійну комісію з питань академічної доброчесності та запобігання плагіату освітньої діяльності
Інші процедури і заходи	Діючу інституційну структуру системи внутрішнього забезпечення якості зображено у Положенні про систему внутрішню забезпечення якості вищої освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.

7. Професійні стандарти під час розробки освітньої програми

Стандарт вищої освіти України від 21.11.2019 р. № 1458 для другого рівня вищої освіти з галузі знань 09 Біологія.

8. Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма

1. Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту» [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>].
2. Закон України від 05.09.2017 р. «Про освіту» – [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>].
3. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29.04.2015 р. № 266 [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>].
4. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 р. № 1341 [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>].
5. Національний класифікатор України: «Класифікація видів економічної діяльності» ДК 009: 2010 [Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>];
6. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003: 2010 ДК 003:2010 [Режим доступу: <http://www.dk003.com>].

Інші рекомендовані джерела

1. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ESG_2015.pdf].
2. International Standard Classification of Education (ISCED 2011): UNESCO Institute for Statistics [Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>].
3. ISCED Fields of Education and Training 2013 (ISCED-F 2013): UNESCO Institute for Statistics [Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>].
4. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2016 р. № 600 (зі змінами) [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/metodichni-rekomendaciyi-vo>
5. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_rozroblennya_osv_program_2014_tempusoffice.pdf].
6. Національний освітній глосарій: вища освіта [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_glossariy_Visha_osvita_2014_tempus_office.pdf].
7. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf].
8. Європейська кредитна трансферна накопичувальна система: Довідник користувача [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ECTS_Users_Guide_2015_Ukrainian.pdf].

9. EQF-LLL – European Qualifications Framework for Lifelong Learning [Режим доступу: https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eaceqf/files/brochexp_en.pdf].
10. QF-EHEA – Qualification Framework of the European Higher Education Area [Режим доступу: <http://www.ehea.info/article-details.aspx?ArticleId=67>].
11. Рашкевич Ю. М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти [Режим доступу: <file:///D:/Users/Dell/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigmHE.pdf>].
12. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів [Режим доступу: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>].

9. Прикінцеві положення

11.1. Освітня програма оприлюднюється на сайті університету до початку прийому на навчання до університету відповідно до Правил прийому.

11.2. Відповідальність за впровадження освітньої програми та забезпечення якості вищої освіти несуть керівники освітніх програм та завідувачі випускових кафедр за спеціальністю та спеціалізаціями.